

NEST01A

Wonderen der wereld Band 1

Wonderen der Wereld. Een geïllustreerd album voor jong en oud. Uitgegeven door de Zwitscherse Chocoladefabrieken Nestlé, Peter, Cailler, Kohler, 1931.

18 bladen om 12 series van 12 plaatjes op te plakken.

Nestlé heeft in Europa meer dan 50 albums uitgegeven met plaatjes die in de chocoladerepen verpakt werden. De grootste aantallen zijn uitgegeven in België, Duitsland en Engeland. Nederland had een aantal eigen merken cacao en chocolade van wereldfaam, zoals Blooker, Droste en Van Houten. Het Zwitserse Nestlé was hier maar een klein merk, des te opmerkelijker dat Nestlé in het begin van de grote crisisjaren toch in Nederland nog met een album kwam. Het is dan ook tamelijk zeldzaam, in tegenstelling tot de Belgische. Op de omslag staat Band 1, en bij die ene is het gebleven.

Er is nog wel een heruitgave geweest in een eenvoudig album met kartonnen koft met binddraad, waarin de teksten zijn samengeperst en nog een dertiende serie is toegevoegd. Zie hierna NEST01B.

Op de achterzijde is alleen de drukker vermeld, wat duidelijk maakt dat dit een exclusief Nederlandse uitgave is. (afdruk op ware grootte)

Kenmerken van de eerste uitgave

Ingebonden album met grijze linnen rug, 23 x 26,7 cm met schutbladen, voorblad, titelblad met voorwoord, en een pagina Inhoud gevolgd door 24 pagina's met links uitvoerige tekst en rechts de plaatjes, en tenslotte 2 pagina's reclame. Alles is overgenomen uit een Duitse uitgave. Er zitten weliswaar het in Nederland traditionele aantal van 144 plaatjes in dit album, maar de plaatjes zijn niet vergelijkbaar met de Nederlandse zoals die van Verkade. Het zijn kleine dunne plaatjes van 40 x 56 mm, zoals die ook bekend zijn van de Belgische chocoladeplaatjes van de firma Jacques, en ze staan per serie van 12 op een pagina. Bovenaan een plaatjes-pagina staat de serietitel. Onder elk plaatje staat de naam.

De 12 series beslaan de volgende onderwerpen:

- I Bloemenvogels
- II Hoe de bladeren ontluiken
- III Biotechniek
- IV Verschillende Menschenrassen
- V Het inwendige der aarde
- VI Sprinkhanen en krekels
- VII Cactussen
- VIII Schemerings- en lichtverschijnselen in 't heelal
- IX Levende lampen
- X Sterre(n)beelden
- XI Woekerplanten
- XII Zeldzame insecten

De sterrenbeelden zijn fraai weergegeven met zilveren lijntjes op de donkere achtergrond, en er is een doorzichtig vel voor geplakt waarop de namen van de zichtbare constellaties zijn gedrukt. Maar mooi opplakken is wel lastig als de inplakkaders veel kleiner zijn dan de plaatjes.

NEST01B

Wonderen der wereld

Wonderen der Wereld. Uitgegeven door de Zwitscherse Chocoladefabrieken Nestlé, Peter, Cailler, Kohler, 193?.

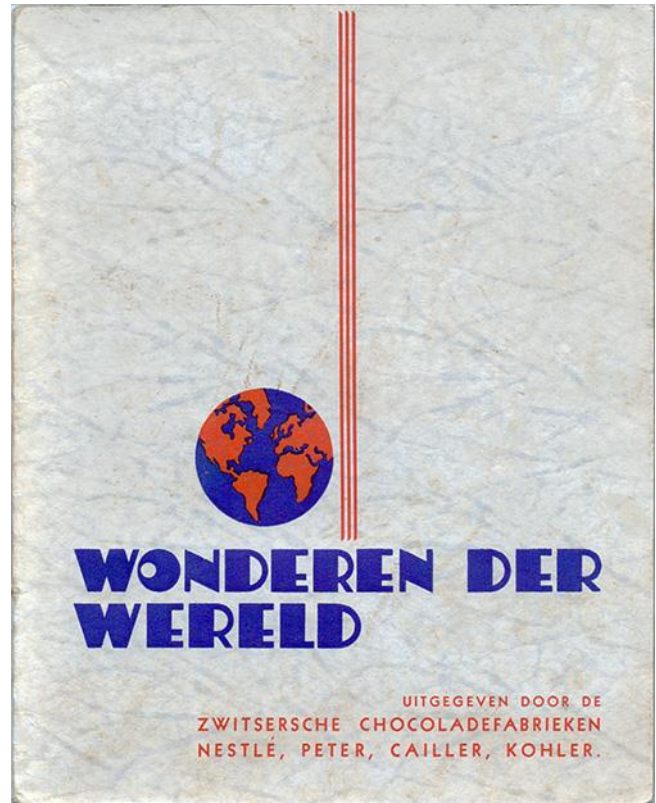
16 bladen om 13 series van 12 kleine plaatjes op te plakken.

Het eerste en enige album dat Nestlé uitgegeven heeft in Nederland is later in de crisistijd heruitgegeven in een goedkopere vorm met slappe kaft met een binddraadje. Het bevat de 12 series van Band 1 en er is een serie toegevoegd.

Onderaan de laatste pagina is vermeld dat dit album in Londen is gedrukt. Dat het album in Engeland is gemaakt valt direct op doordat de in Engeland onbekende Nederlandse klinker ij overal is gedrukt als y.

Kenmerken van de tweede uitgave

Gekartonneerd album met een binddraadje, 21 x 26,5 cm, zonder titelblad met met een kort voorwoordje op de eerste pagina. Daaronder staat een andere uitgever vermeld dan op de omslag: *Nestlé and Anglo-Swiss Condensed Milk Co., Vevey – Zwitserland.*

De teksten, die in Band 1 elke linker pagina naast de 12 plaatjespagina's beslaan, zijn verkort tot het onderste stukje van pagina 1 plus de hele pagina's 2 en 3.

Naast de toegevoegde 13e serie zijn alle 12 series van Band 1 in dit album opgenomen met dezelfde plaatjes en onderschriften, maar de volgorde is door elkaar gehutseld en de titels zijn hier en daar aangepast. Zo is het in de dertiger jaren actuele onderwerp „Verschillende mensenrassen” nog wat versterkt tot „De Menschenrassen”, „Eigenaardige insecten” zijn „Zeldzame insecten” geworden, „Het inwendige der aarde” werd „In de diepte der aarde”, en de uitvoerige en op de keper beschouwde niet correcte titel „Schemerings- en lichtverschijnselen in 't heelal” is vereenvoudigd tot „Schemeringsverschijnselen”.

Toegevoegd is het inmiddels sterk in opkomst geraakte onderwerp „Vliegmaschinen” (met zelfout: Viegmachines), waarbij de show gestolen wordt door de Duitse Junkers „Vliegende vleugel” (nog met staartvlak). De tweede Duitse machine is de vliegboot Do R (Dornier).

Pagina met de toegevoegde serie Vliegmaschinen. De twee Duitse machines van Junkers en Dornier zijn beide vóór 1933 gebouwd.